

Norrviken Utbildning AB

Org.nr. 556728-9391

Beslut för förskoleklass och grundskola

---

efter tillsyn i Norrvikens skola
belägen i Sollentuna kommun

Tillsyn i Norrvikens skola

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Norrviken Utbildning AB (556728-9391) under hösten 2016. Norrvikens skola besöktes av Skolinspektionen den 30 november 2016 och den 1 december 2016.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskapsresultat

Årskurs 3

Skolverkets statistik för Norrvikens skola 2014/15 på ämnesproven i årskurs 3 visar att andelen elever som nått kravnivån i svenska för de olika delproven ligger mellan 92,9 procent och 100 procent. I matematik ligger andelen elever som nått kravnivån mellan 71,4 procent och 100 procent.

Årskurs 6

Av Skolverkets nationella statistik läsåret 2015/16 framgår att den genomsnittliga betygspoängen i engelska på Norrvikens skola var 16. I matematik var den genomsnittliga betygspoängen 13,1. Motsvarande siffror för riket var 15 i engelska och 13 i matematik. Terminsbetygen läsåret 2015/16 varierade mellan som lägst i biologi där den genomsnittliga betygspoängen var 12,2 och som högst betyg i modersmål där den genomsnittliga betygspoängen var 16,4.

Årskurs 9

Av Skolverkets nationella statistik (SIRIS) framgår att det genomsnittliga meritvärdet för elever i årskurs 9 läsåret 2014/15 var 268,1 poäng. Det genomsnittliga meritvärdet för riket var 224,7 poäng.

Andelen elever i årskurs 9 som uppnådde kunskapskraven i alla ämnen var 97,4 procent. Motsvarande andel för riket var 77 procent. Av eleverna i årskurs 9 läsåret 2014/15 var 97,2 procent behöriga till yrkesprogram, att jämföra med riket där motsvarande resultat var 85,6 procent. 97,2 procent av eleverna i årskurs 9 vid skolan var behöriga till högskoleförberedande program. Motsvarande resultat för riket var 84,8 procent.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist konstaterad	
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Ingen brist konstaterad	
3. Bedömning och betygssättning	Ingen brist konstaterad	
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Föreläggande	2017-05-22
5. Förutsättningar för lärande och trygghet	Föreläggande	2017-05-22
6. Styrning och utveckling av verksamheten	Ingen brist konstaterad	
7. Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna	Ingen brist konstaterad	
8. Utveckling av utbildningen vid skolenheterna	Ingen brist konstaterad	

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskats.

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionen bedömer att Norrvikens skola brister med att tillförsäkra alla elever en skolmiljö som präglas av trygghet. Skolinspektionen kan konstatera att insatta åtgärder för att skapa en trygg miljö för eleverna inte har varit tillräckliga. Skolan måste också se till att eleverna har en reell tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses.

Avslutningsvis bedömer Skolinspektionen att eleverna saknar tillgång till ett skolbibliotek som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Norrviken Utbildning AB att senast den 22 maj 2017 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Norrviken Utbildning AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)
- Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6-10 §§ skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Huvudmannen ska säkerställa att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen bedömer att inte alla elever på Norrvikens skola tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet. Även om skolan genomfört åtgärder och tryggheten har förbättrats visar utredningen att det fortfarande förekommer många kränkningar mellan eleverna på skolan. Arbetet för att skapa en trygg miljö för alla elever måste därför intensifieras.

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet.

I intervju med eleverna framkommer att det finns elever på skolan som är rädda för andra elever och att det förekommer kränkningar. Detta sker främst på raster och har kopplingar till kroppsideal enligt vissa elever. I skolans egen sammanställning framkommer att sexton elever i årskurserna 3-6 och sex elever årskurserna 7-9 upplever sig "blivit mobbade under det senaste året." Andel elever som känt sig kränkta av personal under det senaste året, enligt samma sammanställning, är 9,1 procent i årskurs 3-6 och 4,2 procent i årskurs 7-9.

Av intervjuer med rektorn och i skolans dokumentation framgår att ett antal åtgärder har vidtagits för att försöka skapa en trygg miljö på skolan. Bland annat ska kränkningsärenden vara en stående punkt på lärarnas arbetslagsmöten, elevhälsan ska presentera sig gemensamt i alla klasser vid läsårsstart och mentorerna ska presentera rutiner om kränkningar och mobbning på ett föräldramöte. Av Skolinspektionens utredning framgår dock att trots dessa åtgärder är det fortfarande inte en trygg miljö för samtliga elever på skolan.

I intervju med lärare framkommer att en del lärare uppfattar tryggheten på skolan som god, medan andra lärare menar att det bör finnas mer personal på skolgården och att det förekommer ett hårt språkbruk mellan elever. Enligt representant för huvudmannen behöver skolan ta ett nytt grepp kring arbetet med trygghet. I intervju med elevhälsan framkommer att det också kan finnas ett "mörkertal" av elever som upplever sig kränkta.

Skolan har inte heller identifierat de tillfällen då eleverna upplever sig kränkta av personal som framkommer i skolans enkäter, enligt rektorn. I intervju med lärare framkommer att om en elev känner sig kränkt av en vuxen kan den informationen stanna i arbetslaget och inte anmälas vidare till rektorn. Skolinspektionen vill lyfta fram att det är ett absolut krav i skollagen att personal inte får utsätta en elev för kränkande behandling.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Norrviken Utbildning AB verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Norrviken Utbildning AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i

skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Norrviken Utbildning AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Den studie- och yrkesorienterande verksamheten tillgodoser elevernas behov av vägledning inför elevernas val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet. (2 kap. 29 § skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Skolbiblioteket används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling. (2 kap. 36 § skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Se till att det finns en utpekad personal med ansvar för studie- och yrkesvägledningen samt att det bedrivs en studie- och yrkesorienterande verksamhet som tillgodoser elevernas behov av vägledning inför framtida utbildnings- och yrkesval.
- Se till att eleverna har tillgång till skolbibliotek som används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling.

*Motivering till bedömning av brist**Studie- och yrkesvägledning*

Skolinspektionens bedömer att den studie- och yrkesorienterande verksamheten inte är utformad så att den tillgodoser samtliga elevers behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet.

Utredningen visar att det endast är eleverna i årkurserna 8 och 9 som får studie- och yrkesvägledning av personal med sådana kompetens. Övriga elever ges inte information om utbildningsutbud och valmöjligheter för att kunna göra väl underbyggda studie- och yrkesval. Detta innebär att samtliga elever på skolan inte får tillräckliga förutsättningar att hantera frågor som rör val av studier och yrken.

Enligt skollagen ska elever i alla skolformer utom förskolan och förskoleklassen ha tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses. Enligt 2 kap. 30 § skollagen framgår vidare att för att få anställas utan tidsbegränsning för studie- och yrkesvägledning ska den sökande ha en utbildning avsedd för sådan verksamhet. Den som inte har utbildning avsedd för sådan verksamhet får anställas för studie- och yrkesvägledning för högst ett år i sänder.

I förarbeten till skollagen framgår att eleverna ska ha tillgång till studie- och yrkesvägledningskompetens. Det innebär inte att kompetensen måste finnas på den egna skolenheten men eleverna måste ha tillgång till kompetensen (prop.2009/10:165 s. 279).

I Skolinspektionens intervju med rektorn, huvudmannen och lärare framkommer att skolan tar in en studie- och yrkesvägledare för eleverna i årskurs 8-9, någon vägledning för eleverna i årskurs 1-7 ges inte. Detta bekräftas i Skolinspektionens intervju med elever. Skolan har inte heller tagit fram någon plan för hur studie- och yrkesvägledning för dessa årskurser ska bedrivas eller utsett någon person med kompetens att bedriva studie- och yrkesvägledning.

Skolbibliotek

Skolinspektionen bedömer att Norrvikens skola saknar ett skolbibliotek som kan användas för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling.

Enligt skollagen ska eleverna i grundskolan ha tillgång till skolbibliotek. Av läroplanen för grundskolan följer att rektorn har ett särskilt ansvar för att skolans arbetsmiljö utformas så att eleverna får tillgång till handledning, läromedel av god kvalitet och annat stöd för att själva kunna söka och utveckla

kunskaper, till exempel bibliotek, datorer och andra hjälpmedel. Av förarbetena till skollagen framgår att med skolbibliotek brukar vanligtvis avses en gemensam och ordnad resurs av medier och information som ställs till elevernas och lärarnas förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande (prop. 2009/10:165 s. 284).

Enligt rektorn har skolan påbörjat ett arbete med att bygga upp ett skolbibliotek i skolans lokaler. Detta då det kommunal bibliotek som skolan använt tidigare stängdes 2015. Vid Skolinspektionens besök på skolan fanns ett grupprum med ett antal böcker. I intervju med elever framkommer dock att rummet oftast är låst och inte använts som bibliotek.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Norrviken Utbildning AB verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Norrviken Utbildning AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Övriga arbetsområden

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

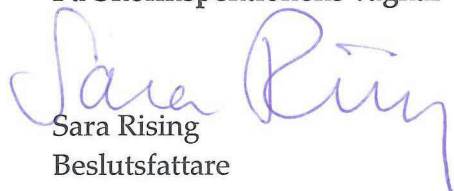
Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna

Huvudmannen ska ge rektorn och övrig personal vid skolenheterna förutsättningar, så att utbildningen är likvärdig och av hög kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen ser till att de förutsättningar för att bedriva en utbildning av hög kvalitet (i form av till exempel en stabil elevprognos och budget) som denne hade vid godkännandet som huvudman fortfarande gäller. I arbetet med att skapa nödvändiga förutsättningar ingår bland annat också att säkerställa att de rektorer som är anställda att leda verksamheten har den behörighet och kompetens skolförfattningarna kräver. I arbetet ingår också att förse skolenheterna med nödvändiga materiella och personalmässiga resurser, så att målen för utbildningen kan nås. Dessa resurser måste också organiseras på ett ändamålsenligt sätt, så att skolenheterna kan använda dem för det syfte de är avsedda för. Den enskilda huvudmannen har också ett fungerande system för att ta emot anmälningar om kränkande behandling av elever. I de fallen utreds kränkningarna och åtgärdas vid behov.

Utveckling av utbildningen vid skolenheterna

Huvudmannen ska arbeta kontinuerligt och långsiktigt för att utveckla och förbättra utbildningen i inom väsentliga områden, i syfte att säkerställa likvärdighet och kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen skaffar sig kunskap om nuläget vid skolenheterna. Denna nulägesbild ska bland annat innefatta resultat som knyter till det syfte som utbildningen har enligt nationella styrdokumentet. I arbetet ingår också att följa upp de centrala förutsättningar som huvudmannen ger skolenheterna, för att de ska kunna ge eleverna en god utbildning. Huvudmannen analyserar sedan orsakerna till bristande måluppfyllelse, resultat och förutsättningar, vilka förbättringsåtgärder som behövs, samt vidtar dessa åtgärder.

När huvudmannen formulerar nulägesbilden ska denna bygga på uppgifter som rektorerna tagit fram i sitt eget kvalitetsarbete vid skolenheterna, men också på uppgifter huvudmannen själv samlat in (exempelvis nationell statistik, tillsyns- och granskningsrapporter, anmälningar om kränkande behandling, etc). Det ska därför finnas en koppling mellan huvudmannens kvalitetsarbete, och det kvalitetsarbete som rektorn tillsammans med lärare, övrig personal och elever genomför vid skolenheterna.

På Skolinspektionens vägnar

Sara Rising
Beslutsfattare

Andreas Mehnert
Föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Norrvikens skola

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjudat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektionen grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmannens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Norrvikens skola

Norrvikens skola är en fristående skola i Sollentuna kommun. Skolan har 436 elever från förskoleklass till årskurs 9.